

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU
BELGELENDİRME KURULUŞLARINA YÖNELİK
DENETİM USUL VE ESASLARI

Amaç ve kapsam

MADDE 1 - (1) Bu usul ve esasların amacı 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 247 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamında Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar ile yetki başvurusunda bulunan belgelendirme kuruluşlarının denetim, inceleme, izleme ve değerlendirmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 - (1) Bu Usul ve Esaslar, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 247 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile 15/10/2015 tarihli ve 29503 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sınav, Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Yönetmeliğinin 18 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 - (1) Bu Usul ve Esaslar’da geçen;

- a) Akredite Kuruluş: Türk Akreditasyon Kurumu ve Avrupa Akreditasyon Birliği ile çok taraflı tanıma anlaşması imzalamış akreditasyon kurumlarınca akredite edilen personel belgelendirme kurum ve kuruluşlarını,
- b) Denetçi: Bu usul ve esaslar kapsamında Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından belirlenen denetim programına göre denetim yapan ve değerlendirmeleri raporlayan baş denetçi ve denetçiyi,
- c) Denetim: Personel belgelendirme kuruluşlarının, varsa şubelerinin ve/veya hizmet alımı yaptığı kurum/kuruluşların yapısının, faaliyetlerinin, yönetim sisteminin, kayıtlarının, kaynaklarının, sınav ve belgelendirme uygulamalarının Mesleki Yeterlilik Kurumu mevzuatı ve düzenlemeleri ile ulusal yeterliliklere uygunluğunun tespiti ve raporlanması amacıyla, belirlenmiş bir program kapsamında Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından görevlendirilmiş bir ekip tarafından gerçekleştirilen faaliyetleri,
- ç) Denetim Ekibi: Denetim faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere ilgili denetim için görevlendirilmiş denetçi, yardımcı denetçi, teknik uzman, gözlemci ve Mesleki Yeterlilik Kurumu personelinden oluşan grubu,
- d) Kurum: Mesleki Yeterlilik Kurumunu (MYK),
- e) Baş Denetçi: Denetim ekibinde yer alan denetçi unvanına sahip kişiler arasından denetim ekibi başkanı olarak görevlendirilen kişiyi,
- f) Teknik Uzman: Denetim ekibinde yer alarak, uzmanlık alanıyla ilgili teknik inceleme ve değerlendirme yapan, raporlayan, görüş ve değerlendirmelerini denetçiyle paylaşan kişiyi,
- g) Yardımcı Denetçi: Denetçiye bağlı olarak denetimlerde görev alan Kurum personelini,
- ğ) Gözlemci: Denetim süreçlerine ilişkin uygulamalı öğrenme sağlamak ve bilgisini artırma üzere Kurum dışından veya Kurum personelinden görevlendirilenleri,

h) Temsili Sınav: Tüm sınav süreçleri işletilerek ve istisna durumlarda Kurum tarafından sınav kapsamı daraltılarak gerçekleştirilen ve sonucunda MYK mesleki yeterlilik belgesi düzenlenmeyen örnek sınav uygulamalarını,

i) Uygunsuzluk: Denetlenen kuruluşun yapısında, yönetim sisteminde, belge ve kayıtlarında, uygulamalarında, kaynaklarında ve faaliyetlerinde Kurum mevzuatı ve düzenlemeleri ile ulusal yeterliliklere TS EN ISO/IEC 17024'e aykırılıklar içeren bulguları,

ii) Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşu: Türk Akreditasyon Kurumu veya Avrupa Akreditasyon Birliği ile çok taraflı tanıma anlaşması imzalamış akreditasyon kurumlarından akredite edilmiş; Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından, ulusal yeterliliklere göre ölçme, değerlendirme ve belgelendirme faaliyetlerini yürütmek üzere yetkilendirilmiş, tüzel kişiliği haiz kurum ve kuruluşları,

j) Yönetmelik: Mesleki Yeterlilik Kurumu Sınav, Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Yönetmeliği'ni ifade eder.

Görev, yetki ve sorumluluk

MADDE 4 - (1) Denetim programlarının hazırlanması, yetkilendirilmiş ve yetkilendirilmek isteyen belgelendirme kuruluşlarının yetkilendirme, kapsam genişletme, gözetim, kapsam güncelleme, takip ve programsız denetimlerinin yapılması, raporlanması ve izlenmesi görev, yetki ve sorumluluğu Denetim Dairesi Başkanlığına aittir.

Denetim türleri

MADDE 5 – (1) Denetim türleri programlı ve programsız denetimlerden oluşur. Programlı denetimler yetkilendirme, gözetim, kapsam genişletme, kapsam güncelleme ve takip denetimleri şeklinde gerçekleştirilir.

Yetkilendirme denetimi

MADDE 6 – (1) Yetkilendirme denetimi, başvuruları uygun bulunan akredite kuruluşların yetkilendirme taleplerinin değerlendirilmesi için bu Usul ve Esasların 15 inci maddesinde belirtilen içeriğe göre denetim ekibince yerinde/sahada yapılır.

(2) Yetkilendirme denetimi kuruluşun akreditasyon kuralları ve yeterliliklere uygun bir şekilde sınav yapma kabiliyetini ve kapasitesini ortaya koyabilecek bir örneklem üzerinden temsili sınavlar izlenerek yapılır.

Gözetim denetimi

MADDE 7 - (1) Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşlarında yetkilendirildikleri tarihi esas alınarak 12 ay sonra gözetim denetimi yapılır. Gözetim denetimleri yılda bir kez gerçekleştirilir.

(2) Ancak, kuruluşa yönelik şikâyetler alınması, programsız denetimlerde veya sınav kayıtlarının incelenmesi sonucu üst üste uygunsuzluklar tespit edilmesi gibi durumlarda bir yıllık süre dolmadan Kurum tarafından belirlenecek tarihlerde gözetim denetimi yapılabilir.

(3) Gözetim denetiminde, kuruluş tarafından tutulan kayıtlar ve kanıtlar incelenir ayrıca daha önce sınav uygulaması gözlemlenmemiş ulusal yeterliliklerde yapılacak gerçek ya da temsili sınavlar da denetim programına alınabilir.

Kapsam genişletme denetimi

MADDE 8 - (1) Kapsam genişletme denetimi, başvuruları uygun bulunan akredite kuruluşların yetkilendirme taleplerinin değerlendirilmesi amacıyla bu Usul ve Esasların 15 inci maddesinde belirtilen içeriğe göre denetim ekibince yerinde/sahada yapılır.

(2) Kapsam genişletme denetimi kuruluşun akreditasyon kuralları ve yeterliliklere uygun bir şekilde sınav yapma kabiliyeti ve kapasitesini ortaya koyabilecek bir örneklem üzerinden temsili sınavlar izlenerek yapılır.

(3) Kapsam genişletme denetimlerinin kapsama ilave edilen ulusal yeterlilikler üzerinde gerçekleştirilmesi esastır. Kapsama eklenen ulusal yeterliliklerle ilişkili ve güncellenmiş olan kalite yönetim sisteminde yer alan süreçler de denetim programına dâhil edilir.

(4) Gözetim süresinin elvermesi ve mutabık kalınması halinde kapsam genişletme denetimi gözetim denetimi ile birleştirilerek yapılabilir.

Kapsam güncelleme denetimi

Madde 9 – (1) Ulusal yeterliliklerdeki revizyonlarda kuruluşların talebine bağlı olarak kapsam güncelleme denetimi ayrıca yapılabilir.

(2) Kapsam güncelleme denetimi kuruluşun akreditasyon kuralları ve yeterliliklere uygun bir şekilde sınav yapma kabiliyeti ve kapasitesini ortaya koyabilecek bir örneklem üzerinden temsili sınavlar izlenerek yapılır.

(3) Kapsam güncelleme denetimlerinin revize edilen ulusal yeterlilikler üzerinde gerçekleştirilmesi esastır. Revize edilen ulusal yeterliliklerle ilişkili ve güncellenmiş olan kalite yönetim sisteminde yer alan süreçler de denetim programına dâhil edilir.

Takip denetimi

MADDE 10 - (1) Yapılan herhangi bir denetim sonucunda baş denetçi tarafından doküman-kayıt üzerinden incelenmesi yeterli olmayacak ya da kuruluş bünyesinde incelenmesi gereken büyük bir uygunsuzluk tespit edildiğinde bu uygunsuzluğun giderilip giderilmediği takip denetimi ile yerinde tespit edilir.

(2) Takip denetimleri kuruluşun kaydedilen tüm uygunsuzlukları kapattığına dair gerekli kanıtları sunması ve denetime hazır olduğunu beyan etmesi üzerine planlanır. Takip denetimlerinin uygunsuzluğu tespit eden denetim ekibince gerçekleştirilmesi esastır. Ancak bu denetim ekibinde yer alan ve mücbir sebeplerle görevlendirilemeyen kişi/kişilerin yerine aynı nitelikleri haiz kişiler görevlendirilebilir.

(3) Takip denetimi sonucu kuruluşun takibe konu uygunsuzlukları gidermediğinin tespit edilmesi halinde; yetkilendirme denetiminde takip denetimi kuruluşun bütün sistemine yönelik ise kuruluşun yetki başvurusu işleminden kaldırılır, takip denetimi kapsamındaki belli ulusal yeterliliklere yönelik ise söz konusu ulusal yeterlilikler kapsamdan çıkarılarak kuruluşun

yetkilendirilmesi teklifinde bulunulur, gözetim denetimlerinde ise Yönetmeliğin ilgili maddeleri çerçevesinde gerekli iş ve işlemler yürütülerek yaptırım uygulanır.

Programsız denetimler

MADDE 11 - (1) Mevcut kalite güvencesini korumak amacıyla risk değerlendirmesi, sınav ve belgelendirme faaliyetlerindeki sayılar, süreler, aralıklar, sınav başarı oranları, sınav yerleri, sınav video kayıtlarının incelenmesi sonucu tespit edilen eksiklikler gibi hususlar dikkate alınarak yetkilendirilmiş kuruluşlar nezdinde programsız denetimler gerçekleştirilebilir.

(2) Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşlarıyla ilgili yerinde denetim gerektirir nitelikte, ihbar ve şikâyetler ile kuruluşun faaliyetlerinde ciddi şüphe uyandıran hususlar oluştuğunda ivedilikle programsız denetim yapılır.

(3) Programsız denetimler, “hizmete özel” kaydıyla Kurum Başkanından alınan onay dâhilinde gizlilik içerisinde uygulanır.

Denetim ekibinin teşkili

MADDE 12 - (1) Programlı ve programsız denetimlerde denetim ekibi bir denetçi başkanlığında, denetçi, yardımcı denetçi ve/veya gözlemci ve teknik uzman/uzmanlardan oluşur. Denetim ekibi iki kişiden az olamaz ve ekip başkanı baş denetçi olarak görevlendirilir. Denetim ekibindeki denetçi, yardımcı denetçi, teknik uzman ve gözlemci sayısı etkin denetime imkân sağlayacak şekilde Kurum tarafından belirlenir.

(2) Denetim programına göre denetim ekibinde yer alan üyelere denetimlerde yarım günün katları olacak şekilde görev verilebilir.

(3) Denetlenen kuruluşun yönetim ve sınav merkezlerinin farklı adreslerde olması, denetim kapsamındaki ulusal yeterliliklere ilişkin sınav yer ve takvimlerinin değişiklik göstermesi gibi nedenlerle denetim programı farklı günlerde parçalı olarak baş denetçinin katılımı kaydıyla planlanıp uygulanabilir.

(4) Denetim, denetim ekibi ve görev süreleri ve yerleri Başkanlık Oluru ile belirlenir.

Denetim ekibi üyelerinin nitelikleri

MADDE 13 - (1) Kurum dışından denetçi olarak görevlendirilmek için gerekli şartlar şunlardır:

a) Kişilerin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinin (4), (5) ve (6) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartları taşımak.

b) Herhangi bir işlemi veya eylemi nedeniyle Mesleki Yeterlilik Kurumu Sınav, Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Yönetmeliği kapsamında yetkilendirilmiş veya yetkilendirme ön başvurusu yapmış belgelendirme kuruluşunun, eğitim akreditasyon kurumunun veya akredite eğitim kurumunun yetkisinin askıya alınmasına, yetkisinin kaldırılmasına veya akreditasyonunun iptaline neden olmamış olmak.

c) En az lisans düzeyinde diplomaya sahip olmak.

- ç) Avrupa Akreditasyon Birliği ile çok taraflı tanıma anlaşması imzalamış akreditasyon kuruluşlarınca akredite edilmiş bir personel belgelendirme kuruluşu tarafından verilen “Kalite Yönetim Sistemi” aday denetçisi/aday tetkik görevlisi/denetçi sertifikasına sahip olmak.
- d) En az 8 yıllık mesleki deneyime sahip olmak.
- e) Personel belgelendirme kuruluşu denetimleri, uygunluk değerlendirme faaliyetleri veya yönetim sistemleri alanlarında denetçi olmak için gerekli olan en az 20 günlük denetim tecrübesine sahip olmak.
- f) Yukarıdaki şartlar dışında Kurum gerektiğinde ilave/yeni şartlar belirleyebilir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen denetimlerde teknik uzman olarak sınav materyallerini ve sınav uygulamalarını incelemek yapmak üzere çalıştırılacak bilirkişilerin en az ilgili ulusal yeterliliklerde tanımlanan değerlendirici ölçütlerini karşılayacak niteliklere sahip olması gerekir.

(3) Kurum içinden denetçi olarak görevlendirilmek için gerekli şartlar şunlardır:

- a) Mesleki Yeterlilik Uzmanı veya en az iki yılı Denetim Dairesi Başkanlığında çalışmış olmak kaydıyla Mesleki Yeterlilik Uzman Yardımcısı olmak.
- b) Avrupa Akreditasyon Birliği ile çok taraflı tanıma anlaşması imzalamış bir akreditasyon kuruluşu ya da bu akreditasyon kuruluşlarınca akredite edilmiş bir kuruluş tarafından verilen denetçi eğitimini başarıyla tamamlayarak belge almış olmak.
- c) Programlı veya programsız denetimlerde en az 20 günlük denetim tecrübesine sahip olmak.

(4) Yardımcı denetçi olarak görevlendirilmek için gerekli şartlar şunlardır:

- a) Mesleki Yeterlilik Uzmanı veya Uzman Yardımcısı olmak,
- b) Avrupa Akreditasyon Birliği ile çok taraflı tanıma anlaşması imzalamış akreditasyon kuruluşlarınca akredite edilmiş bir personel belgelendirme kuruluşu tarafından verilen “Kalite Yönetim Sistemi” aday denetçisi/aday tetkik görevlisi/denetçi sertifikasına sahip olmak.,

(5) MYK Yönetim Kurulu üyeleri ile Kurumda en az iki yıl yönetici pozisyonlarında görev yapanlar Avrupa Akreditasyon Birliği ile çok taraflı tanıma anlaşması imzalamış bir akreditasyon kuruluşu ya da bu akreditasyon kuruluşlarınca akredite edilmiş bir kuruluş tarafından verilen denetçi eğitimini başarıyla tamamlayarak belge almış olmak kaydıyla denetçi olarak atanmış sayılırlar.

(6) Teknik uzman olarak görevlendirilmek için en az ilgili ulusal yeterlilikte tanımlanan değerlendirici ölçütlerini karşılayacak mesleki yeterliliğe sahip olmak gereklidir.

(7) Kurum içinden ve Kurum dışından denetçi niteliğini haiz kişiler gerekli şartları sağladıktan sonra Denetim Dairesi Başkanlığının önerisi ve Kurum Başkanının onayı ile denetçi olarak atanırlar.

Denetim ekibi üyelerinin görevleri

MADDE 14 – (1) Baş denetçiler; denetim ekibinin başkanı olarak, denetim programına göre denetimin gerçekleştirilmesinden, açılış ve kapanış toplantılarının yapılmasından,

uygunsuzlukların tespiti ve kapatılmasından, takip denetimlerine karar verilmesi ve denetim sonucunun karara bağlanmasından sorumludur.

(2) Denetçiler, yardımcı denetçiler ve gözlemciler; baş denetçinin denetim programı doğrultusunda yaptığı görev paylaşımına göre denetlenen kuruluşların, varsa şubelerinin ve/veya hizmet alımı yaptığı kurum/kuruluşların yapısının, faaliyetlerinin, yönetim sisteminin, kayıtlarının, kaynaklarının ve uygulamalarının Kurum mevzuatı ve düzenlemeleri ile ulusal yeterliliklere uygunluğunun tespiti ve baş denetçiye raporlanmasından sorumludur.

(3) Teknik Uzman; baş denetçinin denetim programı doğrultusunda yaptığı görev paylaşımına göre uzmanlık alanı kapsamındaki ölçme değerlendirme materyallerinin, sınav uygulamalarının, sınav kayıtlarının, sınav prosedürü ve diğer dokümanların ulusal yeterliliklerle karşılaştırmasının yapılması, değerlendirici ölçütlerinin karşılandığının kontrol edilmesi ve elde ettiği bulguların baş denetçiye raporlanmasından sorumludur.

Denetimlerin içeriği

MADDE 15 - (1) Denetimlerin içeriği; Kanun, Kararname, Yönetmelik ile sınav ve belgelendirme kuruluşlarına yönelik hazırlanan ve yürürlüğe konulan Usul ve Esaslar, Uygulama Rehberleri, genelgeler, talimatlar, sözleşmeler çerçevesinde kuruluşun faaliyette bulunduğu/bulunacağı ulusal yeterliliklere göre belirlenir.

(2) Yetkilendirme, kapsam genişletme ve gözetim denetimlerinde yetki kapsamına konu olan yeterliliklerde Denetim Dairesi Başkanlığınca belirlenen programa göre temsili veya gerçek sınav izlenir.

Denetim Programı

MADDE 16 – (1) Kuruluşlara yönelik denetim programları; Denetim Dairesi Başkanlığı tarafından 15 inci maddede yer alan hususların etkin olarak incelenebileceği şekilde, kuruluşun yapısı ve gözetimlerde kuruluşun geçmiş uygulamaları ile Sınav ve Belgelendirme Dairesinin önerileri/uyarıları dikkate alınarak hazırlanır.

(2) Denetim programında, denetim tarihi, bedeli, denetim ekibi, denetime konu ulusal yeterlilikler, izlenecek temsili veya gerçek sınavlar, denetim/sınav yapılacak yerlere ait bilgiler yer alır.

(3) Programlı denetimlerde denetim tarihi Yönetmelikte belirlenen kısıtlayıcı süreler ve hizmet standartları çerçevesinde kuruluşun görüşü de alınarak belirlenir.

Denetim programının bildirilmesi

MADDE 17 - (1) Programsız denetimler hariç, denetim tarihleri ve saatleri, denetime katılacak denetçi, yardımcı denetçi, gözlemci ve teknik uzmanlar ile denetim kapsamındaki yeterlilikleri, sınav merkezlerini ve kuruluş ofislerini içeren denetim programı Denetim Dairesi Başkanlığı tarafından kuruluş ile koordineli olarak belirlenir ve denetimden en az bir hafta önce denetlenecek kuruluşa bildirilir.

(2) Denetlenecek kuruluş denetimden en az üç gün öncesine kadar denetim ekibindeki kişilere yönelik tarafsızlık veya çıkar çatışması gerekçelerine dayanarak yazılı itirazda bulunabilir. Kurum itirazı değerlendirir ve gerektiğinde değişiklik yaparak denetimden en az bir gün önce kesinleşen denetim ekibini kuruluşa bildirir.

Programlı denetimlerde süre

MADDE 18 - (1) Denetim kişi-gün sayısı ve süresi kuruluşun yetkilendirildiği veya başvuruda bulunduğu yeterlilik sayısına, kuruluşun sınav yerlerine, sınav ve belgelendirme sayılarına, teknik ve fiziki imkânlarına bağlı olarak Kurum tarafından belirlenir.

(2) Kurum incelenecek ölçme ve değerlendirme materyalleri ve izlenecek performansa dayalı sınavların sayısına ve süresine göre gerekli gördüğü sayıda teknik uzmanı ekibe dâhil eder.

(3) Aynı ulusal yeterlilikte sınav merkezi sayısı birden fazla ise ihtiyaç duyulması halinde örneklem ile seçilen merkezlere gidilir ve bu merkezlere ulaşmak için gereken süre denetim ekibinde yer alan üye sayısı ile orantılı bir şekilde hesaplanarak kişi/gün olarak denetim süresine ve denetim bedeline ilave edilir. Diğer sınav merkezleri yetkilendirme denetiminde incelenemediği takdirde gözetim denetiminde denetlenir.

(4) Yukarıda belirtilen usulle hesaplanarak bulunan kişi-gün sayısı ve denetim süresi, denetimin türü, denetimde çeviri gerekmesi, denetim sahalarının konumları, izlenecek uygulama sınavlarının süresi, sınav ve belgelendirme süreçlerindeki kişi sayısı, yıllık düzenlenen sınav sayısı ve sınavlardaki risk değerlendirmesi gibi faktörlere bağlı olarak gerekçelendirilerek uygun görülen bir oranda azaltılabilir ya da artırılabilir.

(5) Denetim programında belirlenen sürede denetimin tamamlanması esastır. Ancak öngörülemeyen nedenlerle planlanan saatte denetim tamamlanamazsa ertesi güne bırakılmamak kaydıyla denetime devam edilir. Bu durumda, kuruluştan ek denetim bedeli istenmez.

Denetimlerin yarıda kesilmesi veya ertelenmesi

MADDE 19 – (1) Kurum gerekli gördüğü durumlarda planlanmış denetimleri erteleyebilir.

(2) Denetime başlamadan denetimin mücbir nedenlerle gerçekleştirilemeyeceğinin anlaşılması durumunda denetim başka bir tarihe ertelenir ve kuruluştan yeni bir denetim bedeli talep edilmez.

(3) Denetime başladıktan sonra; kuruluştan kaynaklanmayan nedenlerle denetim yarıda kesilebilir. Bu durumda denetimin kalan kısmı başka bir tarihe ertelenerek kuruluştan yeni bir denetim bedeli talep edilmeden belirlenen tarihte denetim tamamlanır. Ancak ulaşım ve konaklama bedelleri kuruluş tarafından karşılanır.

(4) Kuruluşun hazırlıklarını tam olarak yapmaması, denetim ekibinin ve diğer ilgili kişilerin can güvenliğini tehlikeye atacak şekilde iş sağlığı ve güvenliği açısından önlemlerin alınmaması, denetimi yürütebilecek fiziki ortamın olmaması veya gerekli personelini hazır bulundurmaması, kuruluş temsilcilerinin denetimin sağlıklı yürütülmesini engelleyici tutum ve davranışlarda

bulunması, istenilen belgeleri zamanında sunamaması gibi durumlarda denetim baş denetçi tarafından yarıda kesilebilir.

(5) Programlı denetimlerde denetimin yarıda kesilmesine sebep olan hususlar Denetim Dairesi Başkanlığı tarafından değerlendirilir. Değerlendirme sonucu tespit edilen bulgulara göre; yetkilendirme denetimlerinde yeni bir plan oluşturularak denetim kısmen veya tamamen tekrarlanır veya kuruluşun dosyasının işleminden kaldırılması için Sınav ve Belgelendirme Dairesi Başkanlığına bildirimde bulunulur. Gözetim ve kapsam genişletme/güncelleme denetimlerinde ise denetim kısmen veya tamamen tekrarlanır veya Yönetmeliğin 31 ve 32 nci maddeleri çerçevesinde gerekli işlemlerin yapılması için Sınav ve Belgelendirme Dairesine bildirim yapılır.

Uygunluklar ve denetimin sonuçlandırılması

MADDE 20 - (1) Denetlenen kuruluşun yapısında, yönetim sisteminde, belge ve kayıtlarında, uygulamalarında, kaynaklarında ve faaliyetlerinde Kurum mevzuatı ve düzenlemeleri ve ulusal yeterliliklere aykırılıklar içeren bulgular denetim ekibi tarafından uygunluk olarak tespit edilir ve kuruluşla birlikte tutanak altına alınır.

(2) Denetimlerde tespit edilen uygunluklar büyük ve küçük uygunluklar olarak sınıflandırılır. Denetlenen kuruluşun yapısındaki uygunluklar ile sınav ve belgelendirme süreçlerinin güvenilirliğine ve önemli teknik yetersizliklerine ilişkin uygunluklar büyük uygunluk olarak; denetlenen kuruluşun sınav ve belgelendirme faaliyetlerinin güvenilirliğini ve teknik yeterliğini etkilemeyen uygulamadaki eksiklikler veya dokümantasyon hataları ve eksiklikleri ise küçük uygunluk olarak değerlendirilir.

(3) Yetkilendirme ve kapsam genişletme denetimlerinde kuruluş, tespit edilen uygunluklarla ilgili en geç 30 gün içerisinde düzeltici ve önleyici faaliyet planını Kuruma iletir. Uygunlukların giderilmesine ilişkin takvimin, denetimden itibaren en geç üç ay içerisinde sonuçlandırılacak şekilde kuruluş tarafından hazırlanması gerekir. Kuruluş süre tamamlanmadan yazılı olarak 3 (üç) aya kadar Denetim Dairesi Başkanlığından ek süre talep edebilir. Ek süre talebi baş denetçinin de görüşü alınarak Denetim Dairesi Başkanlığı tarafından karara bağlanır.

(4) Yetkilendirme ve kapsam genişletme denetimlerinde tespit edilen uygunluklar kuruluş tarafından gönderilen düzeltici faaliyet kayıtları ile dosya üzerinden veya gerekli görülen hallerde takip denetimi ile kapatılır. Uygunluklar kapatılmadan yetkilendirme yapılmaz, yetkilendirilmiş kuruluş ise kapsam genişletilemez.

(5) Kuruluşlar gözetim denetimleri ile programsız denetimlerde tespit edilen uygunluklarla ilgili en geç 15 gün içerisinde düzeltici veya önleyici faaliyet planı Kuruma iletir. Tespit edilen uygunlukların denetimden itibaren en geç 45 gün içerisinde kapatılması gerekir. Denetim ekibi tarafından uygun bulunmak kaydıyla bu süre en fazla 1 aya kadar uzatılabilir.

(6) Gözetim veya programsız denetimlerde büyük uygunluk tespit edilmesi halinde ilgili uygunluk kapatılana kadar uygunluğun etkilediği ulusal yeterliliklerde kuruluş yeni sınav ilanında bulunamaz ve uygunluk tespitinden önce bu yeterlilikte sınav ilanında bulunmuş ise bu uygunluk giderilmeden sınav yapılamaz. Kurum tarafından da MYK web portalda

kuruluşun büyük uygunsuzluk tespit edilen ulusal yeterliliklerdeki sınav ve belgelendirme işlemleri durdurulur.

(7) Uygunsuzluklara yönelik kuruluş tarafından bildirilen düzeltici faaliyet kayıtlarının yeterli görülmemesi halinde denetim ekibi tarafından kuruluştan ilave çalışma yapması talep edilir. İlave çalışmanın tamamlanma süresi 3. ve 5. fıkralardaki süreleri aşmamak kaydıyla kuruluş tarafından belirlenir. İlave çalışmanın yapılmasına rağmen uygunsuzlukların belirlenen süre içerisinde giderilememesi halinde, sürenin dolmasından itibaren 15 gün içerisinde denetim ekibi tarafından uygunsuzlukların kapatılmadığı bilgisi Denetim Dairesi Başkanlığına raporlanır.

(8) Uygunsuzluklara yönelik kuruluş tarafından düzeltici/önleyici faaliyetlerin gerçekleştirildiğinin bildirilmesini müteakip denetim ekibi en geç 15 gün içerisinde düzeltici faaliyetleri inceler; yeterli bulunduğu takdirde takip eden 10 gün içerisinde denetim raporunu tamamlayarak Denetim Dairesi Başkanlığına sunar. Denetim ekibi düzeltici faaliyeti yeterli bulmaz ise kuruluşa eksiklikleri bildirir.

(9) Kuruluş uygunsuzluk kayıtlarına şerh düşerek denetim ekibinin aldığı uygunsuzluk tespitlerini kabul etmemesi halinde, kuruluş kabul etmeme gerekçesini yazılı olarak en geç denetimden bir hafta sonra Denetim Dairesi Başkanlığına bildirir. Uygunsuzluk tespitleri ve kuruluşun gerekçesi Kurum tarafından değerlendirilerek karara bağlanır. Değerlendirme sonucu denetimin kısmen veya tamamen tekrarlanmasının ortaya çıkması halinde kuruluştan denetim masrafı alınmaz ancak denetim ekibinin ulaşım ve konaklama masrafları kuruluş tarafından karşılanır.

(10) Denetimde tespit edilen uygunsuzlukların yönetmelikte yer alan yetkinin askıya alınması ve kaldırılması sebeplerinden birini içermesi halinde baş denetçi denetim sürecinin tamamlanmasını beklemeden kuruluşun yetkisinin askıya alınması ve/veya kaldırılması için en seri şekilde Denetim Dairesi Başkanlığına bildirimde bulunur.

(11) Yetkilendirme, kapsam genişletme, gözetim, takip ve programsız denetimler sonucunda yetkilendirmeyi, kapsam genişletmeyi, askıya almayı veya yetki iptalini içeren denetim dosyaları Denetim Dairesi Başkanlığının görüşüyle birlikte Kurum Başkan Yardımcısının imzası ile Sınav ve Belgelendirme Dairesi Başkanlığına gönderilir.

(12) Denetimler sonucu kuruluşun yetkisinin iptalini ve askıya alınmasını içeren bulgular tespit edilmesi halinde, Denetim Dairesi Başkanlığı kuruluşa uygulanması gereken yaptırım talebini Sınav ve Belgelendirme Dairesine bildirir. Yaptırım talebine ilişkin iş ve işlemler Yönetmeliğin ilgili hükümleri çerçevesinde Sınav ve Belgelendirme Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülür. Kuruluştan yetki iptali ve askıya alınmasını gerektiren bulgulara ilişkin açıklama talep edilir. Kuruluşun yaptığı açıklamada bulgu ve kararlara itiraz ettiğinin anlaşılması halinde; denetim raporları, bulgu ve kanıtlar, kuruluşun açıklamaları ve ilgili diğer dokümanlar; Sınav ve Belgelendirme Dairesinin teklifi ve Kurum Başkanının onayı ile teşkil edilen denetçi niteliğini haiz 3 Kurum personelinin yer aldığı inceleme komisyonu tarafından değerlendirilerek teknik değerlendirme raporu hazırlanır. Komisyon ihtiyaç duyması halinde Kurum Hukuk Müşavirliğinin görüşünü de alabilir ve gerekli görürse denetim ekibi üyeleri ve kuruluş

temsilcileri ile görüşerek, ilave bilgi/belge isteyerek raporunu tamamlar. Rapor en az iki üyenin imzası ile oluşturulur. Rapora katılmayan üyenin gerekçesini raporla birlikte sunması gerekir.

(13) Denetim Raporları, kuruluşun açıklamaları ve varsa inceleme komisyonu teknik değerlendirme raporu Sınav ve Belgelendirme Dairesi Başkanlığı tarafından nihai kararın verilmesi amacıyla MYK Yönetim Kuruluna sunulur.

(14) Denetimlere ilişkin süreçler resmi yazışmalarla veya uygun görülecek bölümler MYK web portalı üzerinden yürütülür. Kurum veya kuruluşlar tarafından portal üzerinden yapılan bildirimler resmi işlem olarak kabul edilir.

Sınav video kayıtlarının incelenmesi

MADDE 21 – (1) Kuruluşlar tarafından yapılan sınavların video kayıtları ve/veya sınav dokümanları incelenmek üzere ilgili dairelerce portal üzerinden istenebilir. Kayıtlar ve dokümanlar Kurum personeline ve gerektiğinde teknik uzman da görevlendirilerek incelenir.

(2) İnceleme sonucunda kuruluştan sınavı kısmen/tamamen iptal etmesi ve belgeleri geri çekmesi istenebilir. Ayrıca tespit edilen uygunsuzluklara bağlı olarak kuruluşun sınav ve belgelendirme işlemleri incelemeye konu ulusal yeterlilikte portal üzerinden uygunsuzluklar giderilinceye kadar durdurulabilir.

(3) Sınav kayıtlarının incelenmesi sonucu kuruluşun yetkisinin askıya alınmasını veya iptalini gerektiren bir durum tespit edilmesi halinde bu Usul ve Esasların 20 nci maddesinin 12 nci fıkrası hükümlerine göre işlem yapılır.

(4) Kayıtların incelenmesi sonucu tespit edilen eksiklikler programsız denetimler için belirlenen sürelerde giderilir.

Denetim bedeli

MADDE 22 - (1) Denetlenen kuruluşun yapacağı ödemeye ilişkin denetim bedeli denetime katılan denetçi ve teknik uzmanların denetime katıldıkları süreler dikkate alınarak Kurum Yönetim Kurulu tarafından yıllık olarak belirlenen denetim bedeline göre hesaplanır. Yardımcı denetçiler ve gözlem amaçlı görevlendirilen kişilerin denetimde geçirdikleri süre hesaplamaya dâhil edilmez ancak bu kişilerin ulaşım ve konaklama bedelleri kuruluş tarafından karşılanır.

(2) Programlı denetimlerde denetim bedeli denetimden önce Kurumun ilgili hesabına yatırılır. Kamu kurum ve kuruluşlarına ilgili mevzuatlarına göre işlem tesis edilir.

(3) Programlı denetimlerde denetim ekibinin ulaşım ve konaklama giderleri denetlenen kuruluş tarafından karşılanır. Ancak Kurum personelinin günlük yevmiyeleri ve ikametgâhlarının bulunduğu yerdeki şehir içi ulaşım giderleri Kurum tarafından karşılanır. Bunun dışında, denetim sonrasında denetim ekibinin ulaşım ve konaklamasına ilişkin ilave denetim bedelleri olması halinde kuruluş tarafından ayrıca ödenir.

(4) Programsız denetimlerde kuruluştan denetim bedeli talep edilmez, denetim ekibinin ulaşım ve konaklama masrafları Harcırah Kanununa göre Kurum tarafından karşılanır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Usul ve Esasların yürürlüğe girmesinden önce Mesleki Yeterlilik Uzmanı veya Uzman Yardımcısı olmayan ancak Kurum denetim ekiplerinde yer almış olan Kurum personeli bu Usul ve Esasların 13 üncü maddesinde belirtilen diğer şartlar dâhilinde denetimlerde yardımcı denetçi ve/veya denetçi olarak görevlendirilebilirler.

Yürürlükten kaldırma, yürürlük ve yürütme

MADDE 23 – (1) 28/02/2018 tarihli ve 2018/34 sayılı kararı ile onaylanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Belgelendirme Kuruluşlarına Yönelik Denetim Usul ve Esasları yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Bu Usul ve Esaslar, Kurum Yönetim Kurulunun onayladığı tarihte yürürlüğe girer ve Kurum Başkanı tarafından yürütülür.